

CARDONA. PLAÇA DE LA FIRA i església de Sant Miquel al fons.

SANT MIQUEL DE CARDONA.

SANT MIQUEL DE CARDONA

Es troba presidint la plaça del Mercat. La tenim documentada des del 1013. Fins l'any 1589 feia les funcions d'església parroquial, sota l'administració de l'església de Sant Vicenç del castell. A partir d'aquest any fou ja, només, església parroquial. De la primitiva construcció romànica només conserva una part del campanar. La resta és gòtica, d'una sola nau capçada per un absis poligonal de set costats i té la façana inacabada. De l'interior destaca la cripta dels Sants Martirs (Celdoni i Ermenter) diversos retauls gòtics i les creus processionals dels Sants Màrtirs i del Sant Esperit. En un cambril, es venera la imatge de la Mare de Déu del Patrocini, patrona de la vila. La va portar de Marsella el comte Joan Ramon Folc I, el 1423.

Imatges i text: Lluís Fernández López

BIBLIOGRAFIA

CATALUNYA ROMÀNICA vol. XI, el Bages.

FERNÁNDEZ LÓPEZ, Lluís; *Castell de Cardona i Sant Vicenç de Cardona* a Full dels Amics de l'Art Romànic de Sabadell 44 del 21 de novembre de 2004.

Cardona nucli antic. La sal de la història. Ajuntament de Cardona.

AMICS DE L'ART ROMÀNIC. Institut d'Estudis Catalans. Blog. *Monuments romànics del Bages «Visita de Sant Vicenç de Cardona, la vila medieval i l'església parroquial (Sant Miquel)»* a <http://aar-iec.blogspot.com.es/2014/03/23-03-2014-monuments-romànics-del-bages.html> (10.09.2015)

AARS

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DE SABADELL

Núm. 154

26 de setembre de 2015

EL BAGES

CARDONA

Es pot dir que la raó d'existir de Cardona són les mines de sal i de potassa. La població es troba en un lloc dominant, al cap d'una serra, i és presidida pel castell. Va ser l'últim reducte català que passà a mans de Felip V, el 1714. El nucli antic guarda l'esplendor del seu passat medieval. I a l'Arxiu Municipal es conserva la Carta de Poblament més antiga de Catalunya, la que va atorgar el comte Borrell II l'any 986. Actualment té uns 4600 habitants.

EL CASTELL DE CARDONA AMB L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ.

CASTELL DE CARDONA vist des de la població.

CASTELL DE CARDONA

Es diu que és un dels castells més importants del país, si bé les múltiples reformes que s'hi ha fet al llarg del temps n'han esborrat gairebé tots els elements de l'obra primitiva. La torre de la Minyona és l'únic element romànic que ha sobreviscut. Es tracta d'una torre mestre d'uns 15 metres, rodona, amb el peu atalussat. La part alta, actualment esplèndid mirador de la rodalia, és el resultat d'haver-la escapçat per tal de poder-hi col·locar una peça d'artilleria. Per observar l'obra romànica cal penetrar a l'interior per una escala.

Es creu que fou bastit damunt les restes d'una fortalesa ibèrica. Els romans ja coneixien Cardona i la seva muntanya de sal. En època carolíngia l'*òpidum* romà fou reconstruït però no s'estabilitzà la població fins l'any 897. Els vescomtes de Cardona, sota domini del comte de Barcelona, ampliaren notablement els dominis del castell i el 1375 el rei, Pere III, va convertir-lo en comtat de Cardona. Fou el 1492 quan Ferran el Catòlic l'elevà a ducat. A partir del segle XVI el llinatge dels Cardona es castellanitzà. L'any 1794 el recinte emmurallat del castell es convertí en caserna. La guerra de Successió en malmeté força el conjunt i els anys 1810 i 1811 es reconstruïren i fortificaren diverses zones. Posteriorment, unes obres de la Direcció General de Belles Arts l'adaptaren per a ser utilitzat com a parador de turisme, fins avui.

TORRE DE LA MINYONA.

SANT VICENÇ DE CARDONA

La gran basilica de Cardona és un magnífic edifici romànic del segle XI, un dels més interessants del nostre país. És de planta basilical amb les tres naus capçades per un creuer i tres absis semicirculars. La nau central és coberta per una volta de canó, mentre que les laterals tenen voltes d'aresta. A l'interior de la nau amb els braços del creuer hi ha una cúpula que se sosté sobre quatre trompes que fan la transmissió de quatre a vuit cares. Aquesta cúpula conforma un dels elements característics de l'aparença del temple per l'exterior. Cal esmentar també els nínxols semicirculars que decoren l'interior del presbiteri i dels absis. Disposa d'una cripta amb tres naus dividides per dues fileres de tres columnes d'un sol fust i capitells piramidals llisos. Les voltes són d'aresta. A la nau central es conserven dues reixes de forja romàniques.

SANT VICENÇ DE CARDONA.

La porta principal, la protegeix un atri format per cinc grans arcades i cobert amb voltes d'aresta. Al Museu d'Art de Catalunya es conserven les pintures romàniques que decoraven tres d'aquests arcs. Davant de l'atri hi ha emplaçat part del claustre, d'època posterior a la construcció de l'església i d'estil gòtic. Exteriorment, el sector de llevant del temple mostra una bonica decoració llobarda de lesenes, arcuacions i finestres cegues.

Originàriament, al lloc que ocupa la canònica de Sant Vicenç hi havia la capella del castell. L'edifici actual va ser consagrat l'any 1040. Una cinquantena d'anys més tard es convertí en canònica agustiniana. La comunitat patí un fort revés en la secularització de les canòniques de 1592. L'any 1794 la comunitat va haver de traslladar-se a baix a la vila, a l'església de Sant Miquel a causa de la conversió del castell en caserna fins el 1851 en què va desaparèixer. Posteriorment a la conversió de l'església en una dependència de la caserna fou abandonada fins a la restauració del castell com a parador de turisme.

CARDONA. PORTAL MAJOR. Al fons la Casa Graells.